

ZARZĄDZENIE NR 65/24

Burmistrza Rajgrodu

z dnia 26 listopada 2024 r.

w sprawie wprowadzenia "Standardów ochrony małoletnich" w Urzędzie Miejskim w Rajgrodzie

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 22b, art. 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560 z późn.zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się „Standardy ochrony małoletnich” uczestniczących w działalności prowadzonej przez Urząd Miejski w Rajgrodzie, stanowiących załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zobowiązuje się pracowników Urzędu Miejskiego w Rajgrodzie, a szczególnie osoby realizujące lub korzystające z działalności, o której mowa w art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich do zapoznania się z dokumentem i postępowaniem zgodnie z jego zapisami.

§ 3.

Zarządzenie podlega ogłoszeniu poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Miejskiego w Rajgrodzie oraz zamieszczeniu na stronie internetowej Urzędu.

§ 4.

Wykonanie zarządzenia powierza się kierownikom referatów oraz samodzielnym stanowiskom pracy Urzędu Miejskiego w Rajgrodzie.

§ 5.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz Rajgrodu

/-/

Adrian Arasimowicz

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Ilekroć mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich;
- 2) urzędzie - należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Rajgrodzie;
- 3) Burmistrzu - należy przez to rozumieć Burmistrza Rajgrodu;
- 4) małoletnim - należy przez to rozumieć małoletniego, w stosunku do którego Gmina Rajgród jest organizatorem działalności określonej w art. 22b ustawy (szczególnie w zakresie opieki podczas praktyk zawodowych w Urzędzie Miejskim w Rajgrodzie);
- 5) krzywdzeniu małoletniego - należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbanie;
- 6) personelu - należy przez to rozumieć każdego pracownika urzędu bez względu na formę zatrudnienia (umowa o pracę, umowa zlecenia itp), współpracownika, stażystę, wolontariusza, praktykanta lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań w urzędzie ma kontakt z dziećmi;
- 7) opiekunie małoletniego - należy przez to rozumieć rodzica lub opiekuna prawnego, a także rodzica zastępczego;
- 8) dyrektorze placówki oświatowej - należy przez to rozumieć dyrektora placówki, której uczniem jest małoletni odbywający praktykę zawodową w urzędzie;
- 9) standardach - należy przez to rozumieć standardy ochrony małoletnich.

§ 2. 1. Standardy to zasady dotyczące zabezpieczenia małoletnich przed wszelkimi formami krzywdzenia, zaniedbania, wykorzystania czy przemocy.

2. W standardach uwzględnia się małoletnich praktykantów.

Rozdział 2.

Zasady bezpiecznej relacji małoletni - personel

§ 3. 1. Personel traktuje małoletnich z szacunkiem oraz uwzględnia ich godność i indywidualne potrzeby, w tym związane z niepełnosprawnością.

2. Personel traktuje małoletnich równo bez względu na ich płeć, sprawność lub niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
3. Komunikaty bądź działania personelu wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.
4. W komunikacji z małoletnimi personel zachowuje cierpliwość i szacunek.
5. Personel szanuje prawo małoletniego do prywatności.
6. Personelowi nie wolno:
  - 1) proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich;
  - 2) wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub jego opiekunów;
  - 3) stosować działań przemocowych wobec małoletniego;
  - 4) utrzymywać wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych (np. filmować, nagrywać głos, fotografować).

7. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu jeśli jest ochroną przed upadkiem, atakiem zagrażającym małoletniemu.

8. Kontakt personelu z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub opiekuńczych.

9. Małoletni mają obowiązek m.in.:

- 1) przestrzegać zasad dotyczących sposobu zachowania, w tym zasad bezpieczeństwa;
- 2) słuchać i reagować na polecenia personelu;
- 3) szanować mienie, zachowywać porządek i czystość;
- 4) szanować prawa innych;
- 5) akceptować wzajemną indywidualność;
- 6) przestrzegać zakazu opuszczania miejsca bez zgody personelu;
- 7) informować o oczekiwaniach, potrzebach, problemach i niebezpieczeństwach.

Rozdział 3.

Zasady i procedury podejmowania interwencji i składania zawiadomień

§ 4. 1. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez osoby dorosłe, niebędące opiekunami, tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego, zagrożone jest jego życie, jest pokrzywdzony innym przestępstwem, doświadcza jednorazowo innej formy przemocy (klapsy, popychanie, szturchanie, poniżanie, ośmieszanie, dyskryminowanie), doświadcza innych niepokojących zachowań (krzyk, niestosowne komentarze) należy:

- 1) zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- 2) powiadomić osobę odpowiedzialną w urzędzie za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;
- 3) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego lub interwencji (załącznik nr 3 do standardów);
- 4) powiadomić opiekunów małoletniego doświadczonego przemocą.

2. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez osoby nieletnie tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego, zagrożone jest jego życie, doświadcza jednorazowo innej formy przemocy (szarpanie, popychanie, poniżanie, ośmieszanie, dyskryminowanie), doświadcza innych niepokojących zachowań (wyzwiska, niestosowne komentarze) należy:

- 1) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- 2) powiadomić osobę odpowiedzialną w urzędzie za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;
- 3) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego lub interwencji (załącznik nr 3 do standardów);
- 4) powiadomić opiekunów małoletniego doświadczonego przemocą i stosujących przemoc.

3. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez opiekunów tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego, zagrożone jest jego życie, jest pokrzywdzony inną formą przemocy (zaniedbanie, klapsy, popychanie, szturchanie, poniżanie, ośmieszanie, dyskryminowanie), doświadcza innych niepokojących zachowań (krzyk, niestosowne komentarze) należy:

- 1) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego;
- 2) powiadomić osobę odpowiedzialną w urzędzie za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;
- 3) dokonać wpisu w rejestrze ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego lub interwencji (załącznik nr 3 do standardów).

§ 5. 1. Personel w ramach wykonywanych obowiązków powinien zwracać uwagę na dobrostan małoletniego oraz czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletniego.

2. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, personel ma obowiązek:

- 1) wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała wymagające interwencji medycznej;
- 2) poinformować Burmistrza lub wyznaczoną przez niego osobę o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia małoletniego;
- 3) sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.

3. Burmistrz lub wyznaczona przez niego osoba o zaistniałej sytuacji zawiadamia dyrektora placówki oświatowej oraz opiekunów małoletniego.

4. Burmistrz lub wyznaczona przez niego osoba ustala z dyrektorem placówki oświatowej dalsze czynności w tym zakresie, w przypadku gdy zaistnieje taka konieczność informuje o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego odpowiednią instytucję - prokuraturę, policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego w celu uruchomienia procedury „Niebieskiej Karty” - w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia.

5. W przypadku każdej interwencji związanej z krzywdzeniem małoletniego, personel ma obowiązek zachować tajemnicę, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział 4.

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

§ 6. 1. Wdrażanie działań dotyczących standardów ochrony małoletnich podlega okresowej analizie i w miarę potrzeb modyfikacji.

2. Osoba wyznaczona przez Burmistrza, co najmniej raz na dwa lata dokonuje oceny standardów pod kątem ich dostosowania do aktualnych potrzeb, zgodności z przepisami oraz proponuje konieczne zmiany.
3. Z przeprowadzonej oceny sporządzany jest pisemny protokół.

Rozdział 5.

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów

§ 7. 1. Za przygotowanie personelu do stosowania standardów odpowiada Burmistrz lub osoba przez niego wyznaczona, która odpowiada także za nadzór nad realizacją zasad i procedur, w tym działania interwencyjne.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1 m.in.:

- 1) przekazuje do zapoznania personelowi standardy;
- 2) zbiera indywidualne oświadczenia o zapoznaniu i stosowaniu zapisów „Standardów ochrony małoletnich”, treść oświadczenia stanowi **załącznik nr 2** do standardów.

§ 8. 1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem i realizowaniem standardów są udostępniane personelowi przed rozpoczęciem wykonywania zadań lub w terminie do 30 dni od ich obowiązywania.

2. Personel potwierdza pisemnie zapoznanie się z procedurami i dokumentami, o których mowa w ust. 1.
3. Procedury i dokumenty związane z wprowadzaniem standardów udostępnione są w urzędzie.

Rozdział 6.

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym oraz małoletnim standardów

§ 9. 1. Małoletni oraz ich opiekunowie otrzymują do zapoznania się procedury i dokumenty dotyczące wprowadzenia i realizowania standardów przed rozpoczęciem odbywania praktyki lub w terminie do 30 dni od obowiązywania.

2. Opiekun potwierdza pisemnie zapoznanie się ze standardami.

3. Procedury i dokumenty związane z wprowadzaniem standardów udostępniane są w urzędzie oraz zamieszczone na stronie internetowej urzędu.

4. Wersja skrócona standardów ochrony małoletnich stanowi załącznik nr 6 do standardów.

Rozdział 7.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia oraz sposób dokumentowania i zasady przechowywania incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 10. 1. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiada Burmistrz lub wyznaczona przez niego osoba.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1 m.in.

1) przyjmuje zgłoszenia o podejrzeniu krzywdzenia dziecka, podejmuje działania interwencyjne, a także opracowuje plan wsparcia małoletniego;

2) prowadzi niezbędną dokumentację (kartę interwencji, rejestr zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu) zgodnie z **załącznikiem nr 1 i 3** do standardów;

3) przygotowuje plan wsparcia.

3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 2 przechowywana jest w urzędzie.

Rozdział 8.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi

§ 11. 1. Małoletni mają obowiązek odnosić się z szacunkiem do innych małoletnich, dbać o bezpieczeństwo własne i innych, szanować cudzą własność.

2. Małoletni mają obowiązek informowania personelu o wszelkich formach agresji i przemocy fizycznej, słownej lub psychicznej.

3. Małoletnim nie wolno posiadać żadnej broni, noży i innych ostrych narzędzi, oraz substancji zabronionych (np. papierosów i e-papierosów, alkoholu, substancji psychoaktywnych, napojów energetycznych).

4. Małoletnim nie wolno utrzymywać wizerunku innych osób ani ich nagrywać.

5. W relacjach między małoletnimi niedozwolone jest stosowanie agresji fizycznej, słownej i psychicznej, a w szczególności: bicia, popychania, uderzania, zastraszania, niszczenia cudzego mienia, grożenia, wyśmiewania, obrażania, wyzywania, rozpowszechniania obraźliwych informacji, używania wulgaryzmów, wyłudzenia, kradzieży, szykanowania i znęcania się.

Rozdział 9.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu

§ 12. 1. Podczas odbywania praktyk zawodowych w urzędzie, praktykantowi zapewnia się dostęp do komputera połączony z siecią internetową, jednak dostęp do stron z treściami szkodliwymi jest ograniczany z wykorzystaniem filtrów treści.

2. Zabrania się małoletnim korzystania z urządzeń mobilnych w sposób niewłaściwy, a w szczególności:

1) nagrywania rozmów;

2) utrwalania wizerunku innych małoletnich czy personelu;

3) oglądania, słuchania nieodpowiednich treści lub udostępniania ich innym małoletnim lub personelowi.

3. W razie podejrzenia, że małoletni korzysta z urządzenia mobilnego w sposób niewłaściwy personel jest zobowiązany upomnieć małoletniego, a w przypadku braku odpowiedniej reakcji z jego strony, należy sporządzić notatkę służbową ze zdarzenia.

4. Uznając prawo małoletnich do prywatności i ochrony dóbr osobistych zabrania się personelowi nagrywania rozmów, utrwalania i upubliczniania wizerunku małoletnich.

Rozdział 10.

Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci

§ 13. Procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie nie mogą zostać określone ponieważ dostęp do sieci internetowej przez małoletnich praktykantów jest ograniczany.

Rozdział 11.

Zasady ustalania planu wsparcia po ujawnieniu krzywdzenia małoletniego

§ 14. 1. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy, w tym pomoc prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę w tym zakresie z dyrektorem placówki oświatowej.

2. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:

1) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z dyrektorem placówki oświatowej oraz z innymi instytucjami, jeżeli zajdzie taka konieczność;

2) współpraca z opiekunami w celu powstrzymania krzywdzenia dziecka i zapewnienia mu pomocy;

3) jeśli to konieczne, podjęcia działań prawnych.

Rozdział 12.

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

§ 15. Przed dopuszczeniem personelu do wykonywania obowiązków związanych z pracą z małoletnimi należy:

1) sprawdzić kandydatów do pracy w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym oraz Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze (rejestr dostępny na stronie rps.ms.gov.pl);

2) pobrać od kandydata informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;

3) pobrać od kandydata oświadczenie o państwie zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat innych niż Polska i państwie obywatelstwa złożone pod odpowiedzialnością karną oraz pobrania od kandydata informacji z rejestru karnego państw, w których kandydat zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat (załącznik nr 4 do standardów);

4) jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania takiej informacji uzyskać od kandydata oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej o niekaralności za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (załącznik nr 5 do standardów).

Karta interwencji

1. Numer ewidencyjny karty:
2. Data założenia karty: .....
3. Imię, nazwisko małoletniego: .....
4. Przyczyna interwencji (opis sytuacji):
.....
.....

5. Zawiadamiający o krzywdzeniu małoletniego:
.....

6. Data, opis podjętych działań

Data	Nazwa organu	Podjęte działania

7. Informacje dotyczące spotkania z opiekunami dziecka/dyrektorem szkoły, do której uczęszcza małoletni

Data	Opis spotkania	Podpis osoby uczestniczących w spotkaniu

- 1) Forma podjętej interwencji:

- a) zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
.....

- b) inny rodzaj interwencji. Jaki?
.....

8. Dane dotyczące zawiadomienia

Data	Nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję

Wyniki interwencji: działania organów, jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach
.....

.....
(podpis osoby sporządzającej)

Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami

.....

(miejsowość, data)

Ja, niżej podpisany/a ..... (imię i nazwisko) opiekun małoletniego/ ..... (imię i nazwisko) pracownik* oświadczam, że zapoznałem się/am się z dokumentem „Standardy ochrony małoletnich” i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

(podpis)

*niepotrzebne skreślić

Oświadczenie o krajach zamieszkania

.....

(miejsowość i data)

Ja, niżej podpisany/a .....

(imię i nazwisko, nr PESEL/nr paszportu)

oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/am w następujących państwach innych niż Polska:

1. ....

2. ....

oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państwa uzyskiwanych do celów działalności zawodowej związanej z kontaktami z małoletnimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(czytelny podpis)

Oświadczenie o niekaralności

.....
(miejsowość i data)

Ja, niżej podpisany/a.....
(imię i nazwisko, nr PESEL/nr paszportu)

oświadczam, że:

1. nie byłem/am skazany/a za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie;
2. w państwie ..... nie jest prowadzony rejestr karny/nie wydaje się informacji z rejestru karnego;
3. nie byłem/am prawomocnie skazany/a w Państwie ..... Za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, że dopuściłem/am się takich czynów zabronionych oraz nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub innych zainteresowań małoletnich oraz opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(czytelny podpis)

Standardy Ochrony Małoletnich w Urzędzie Miejskim w Rajgrodzie (wersja skrócona)

(Podstawa prawna: art. 22 c ust. 7 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich - Dz. U. z 2024 r. poz. 560 z późn. zm.)

1. Urząd Miejski w Rajgrodzie jest przyjazny małoletnim. Troska o ich bezpieczeństwo, dobro oraz dorastanie w szacunku i godności są ważne dla społeczności naszej gminy, ważne w działaniach podejmowanych przez pracowników Urzędu.
2. W naszym Urzędzie obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich. Standardy to dokument zawierający zasady dotyczące zabezpieczenia małoletnich przed wszelkimi formami krzywdzeniem, zaniedbania, wykorzystania czy przemocy stosowane w Urzędzie oraz wymogach postępowania małoletnich wobec siebie.
3. W każdej sytuacji małoletni ma prawo prosić o pomoc, poinformować o negatywnym incydencie, który się wydarzył w jego życiu ze strony rodzica/opiekuna prawnego, innego dorosłego, rówieśnika.
4. Wszyscy pracownicy Urzędu w komunikacji z małoletnimi zobowiązani są do:
  - 8) traktowania małoletnich równo bez względu na ich płeć, sprawność lub niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd;
  - 9) przekazywania komunikatów i podejmowania działań wobec małoletniego adekwatnie do sytuacji, w sposób sprawiedliwy wobec innych małoletnich;
  - 10) zachowywania cierpliwości i szacunku w komunikacji z małoletnimi;
  - 11) poszanowania prawa małoletniego do prywatności;
  - 12) kontaktu z małoletnimi wyłącznie w godzinach pracy w celu edukacyjnym lub opiekuńczym;
  - 13) w sytuacji podejrzenia, że małoletni korzysta z urządzenia mobilnego w sposób niewłaściwy pracownik jest zobowiązany upomnieć małoletniego, a w przypadku braku odpowiedniej reakcji z jego strony, sporządza notatkę służbową ze zdarzenia.
5. Pracownikom Urzędu nie wolno:
  - 1) stosować działań przemocowych wobec małoletnich: używać siły fizycznej, krzyczeć, obrażać, wywoływać lęk, przymuszać, grozić, zawstydząć, upokarzać,
  - 2) utrwać wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych (np. filmować, nagrywać głos, fotografować),
  - 3) proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich,
  - 4) wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub jego opiekunów prawnych.
6. Przebywając w siedzibie Urzędu małoletni mają obowiązek:
  - 1) przestrzegać zasad dotyczących sposobu zachowania, w tym zasad bezpieczeństwa;

- 2) słuchać i reagować na polecenia personelu;
  - 3) szanować mienie, zachowywać porządek i czystość;
  - 4) szanować prawa innych;
  - 5) akceptować wzajemną indywidualność;
  - 6) przestrzegać zakazu opuszczania miejsca bez zgody personelu;
  - 7) informować o oczekiwaniach, potrzebach, problemach i niebezpieczeństwach oraz o wszelkich formach agresji i przemocy fizycznej, słownej lub psychicznej.
7. W relacjach między rówieśnikami małoletni powinien:
- 1) odnosić się z szacunkiem do innych małoletnich,
  - 2) dbać o bezpieczeństwo własne i innych,
  - 3) szanować cudzą własność,
8. Małoletnim nie wolno:
- 1) stosować agresji fizycznej, słownej i psychicznej, a w szczególności: bicia, popychania, uderzania, zastraszania, niszczenia cudzego mienia, grożenia, wyśmiewania, obrażania, wyzywania, rozpowszechniania obraźliwych informacji, używania wulgaryzmów, wyłudzenia, kradzieży, szykanowania i znęcania się,
  - 2) posiadać żadnej broni, noży i innych ostrych narzędzi, oraz substancji zabronionych (np. papierosów i e-papierosów, alkoholu, substancji psychoaktywnych, napojów energetycznych),
  - 3) utrzymywać wizerunku ani nagrywać inne osoby,
  - 4) oglądania, słuchania nieodpowiednich treści lub udostępniania ich innym małoletnim lub personelowi.